

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

Навчально-науковий Юридичний інститут
Кафедра теорії та історії держави і права

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної
та виховної роботи

«15» 09 2017р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Юридична конфліктологія»

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Спеціалізація: «Правознавство»

Курс – 1 Семестр – 1

Лекції	- 17	Екзамен - 1 семестр
Практичні заняття	- 17	
Самостійна робота	- 86	

Усього (годин/кредитів ECTS) - 120/4

Домашнє завдання (1) -1 семестр

Індекс РМ-9-081/17-2.1.1

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Юридична конфліктологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.01-01-2017
		стор. 2 з 19	

Робочу програму навчальної дисципліни «Юридична конфліктологія» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану № РМ-9-081/17 підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 081 «Право» та спеціалізацією «Правознавство» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри теорії та історії
держави і права _____ Вікторія Череватюк

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 12 від «30» серпня 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Бородін І.Л.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 081 «Право» (спеціалізації «Правознавство») - кафедри господарського, повітряного та космічного права, протокол № 7 від «31» серпня 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Юлдашев С.О.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового юридичного інституту, протокол № 4 від «07» 09 2017 р.

Голова НМРР _____ Вишновецький В.М.

УЗГОДЖЕНО
Директор ННЮІ
_____ Сопілко І.М.
«07» 09 2017 р.

ЗМІСТ

сторінка

Вступ

1. Пояснювальна записка

- 1.1. Заплановані результати..... 4
1.2. Програма навчальної дисципліни..... 6

2. Зміст навчальної дисципліни

- 2.1. Структура навчальної дисципліни..... 11
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг 12
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг..... 12
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг 13
2.4.1. Домашнє завдання..... 14

3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни

- 3.1. Методи навчання..... 14
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна) 14
3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті..... 16

4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.

- 4.1. Методи контролю та схема нарахування балів 16

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених розпорядженням № 106/роз від «13» 07 2017р. та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Місце «Юридичної конфліктології» в системі професійної підготовки фахівця.

Курс «Юридичної конфліктології» передбачає активне залучення студентів до практичної, самостійної та індивідуальної роботи. Курс має практичне спрямування: він готує студентів до активного практичного застосування отриманих знань і умінь під час проходження практики у різних юридичних установах і організаціях та їх безпосередню підготовку до майбутньої юридичної професійної діяльності.

Мета та завдання :

Основною метою навчальної дисципліни «Юридична конфліктологія» є розширення загального гуманітарного кругозору майбутніх юристів та привернення їх уваги до колізійних аспектів правової теорії і практики. В даній навчальній дисципліні розглядається природа і механізми юридичних конфліктів, їх види, а також юридичні засоби їх вирішення та попередження.

Головне завдання навчальної дисципліни «Юридична конфліктологія» полягає в ознайомленні студентів з предметом «Юридичної конфліктології» як дисципліни, яка об'єктивно сприяє розвитку гнучкості юридичного мислення, розумінню складності і внутрішньої суперечності правовідносин, тісного зв'язку правосвідомості з особливостями історичного та культурного розвитку, політичних і правових традицій, котрі існують у суспільстві.

У результаті засвоєння даного курсу в студентів на основі гнучкого, аналітичного, логічного, критичного, латерального способу мислення розвиваються **такі компетенції:**

- здатність аналізувати набуті знання, вміти самостійно здобувати нові знання, використовувати їх у своїй практичній діяльності;
- здатність розмірковувати над своїми діями і орієнтуватися на набути інформацію під час прийняття виваженого рішення;
- уміння застосовувати добре відомий метод в змінених та екстремальних соціальних умовах;
- уміння знаходити більш дотичний до даної професійної ситуації метод розв'язання проблеми;
- уміння здійснювати професійну діяльність в умовах вибору і прийняття альтернативних рішень;

- здатність обирати більш раціональні стратегії виконання діяльності та розв'язання професійних завдань;
- здатність до прогнозування шляхів розв'язання проблем;
- критичність мислення та інтелектуальність;
- здатність до ампліфікації та генералізації знань і легкість експлікації їх на практиці.

студенти повинні знати:

- предмет, завдання, ключові терміни і поняття курсу «Юридична конфліктологія»
- взаємозв'язок «Юридичної конфліктології» із соціологією конфлікту, психологією та політологією ;
- проблемами конфлікту в правовій галузі;
- предмет і об'єкт юридичного конфлікту;
- особливості механізму юридичного розвитку конфлікту;
- типологію і класифікацію юридичних конфліктів;
- соціально-правові технології попередження юридичних конфліктів;
- значення навчальної дисципліни «Юридичної конфліктології» для формування правової свідомості юриста;
- технології консенсусу і компромісу.

Студенти повинні уміти:

- визначати об'єктивні та суб'єктивні причини виникнення юридичних конфліктів;
- з'ясовувати витоки, причини та рушійні сили юридичного конфлікту;
- вирішувати конфліктні ситуації;
- знаходити форми завершення, сфери розгортання юридичного конфлікту ;
- здійснювати рефлексивний прогноз, рефлексивний захист;
- визначати конфлікти в нормативно-правовій сфері;
- використовувати медіацію в психолого – педагогічній і юридичній практиці;
- вести науковий пошук нових форм і способів локалізації юридичних конфліктів;
- вміти прогнозувати та орієнтуватися в просторі і часі юридичного конфлікту;
- сприймати ново здобуті знання з юридичної конфліктології та інтегрувати їх із уже наявними;
- застосовувати отримані знання та практично попереджувати юридичні конфлікти;
- консультувати керівників установ з питань розв'язання конфліктів і подолання наслідків конфліктної ситуації у колективі;
- застосовуючи відповідні знання - вести переговори;
- використовувати юридичні засоби розв'язання конфліктів.

Навчальна дисципліна «Юридична конфліктологія» базується на знаннях таких дисциплін: Філософія права, Актуальні питання цивільного права, Порівняльне кримінальне право, Проблеми трудового права та інших.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля а саме:

Модуль №1. «Юридична конфліктологія» як наука і навчальна дисципліна. Види юридичних конфліктів, шляхи їх попередження та розв'язання»

Тема 1. «Юридична конфліктологія» як наука і навчальна дисципліна.

«Юридична конфліктологія» як наука та навчальна дисципліна (соціально-правовий аспект). Теоретико-прикладний характер конфліктології. Поняття, об'єкт, предмет і рівні (загально-теоретичний і методологічний, теоретико-праксеологічний, емпірико-прикладний) конфліктології. «Юридична конфліктологія» як наука про закономірності виникнення, розвиток, завершення конфліктів, а також принципи, способи і прийоми їх конструктивного регулювання. Взаємозв'язок конфліктології із соціологією конфлікту, психологією та політологією. «Юридична конфліктологія» у системі наукового знання. Конфліктологічні дослідження в межах історії, філософії, правознавства, педагогіки, військової науки, соціології, прикладної математики, мистецтвознавства, економічної теорії, менеджменту, психіатрії та ін.

Проблеми конфліктної взаємодії між суб'єктами правовідносин як предмет дослідження юридичної конфліктології. Проблема конфлікту в правовій галузі. Характеристика конфлікту з позицій права. Функції юридичної конфліктології. Теоретико-пізнавальна, аналітична, прогностична та управлінська (конфліктного менеджменту) функції. Методи юридичної конфліктології. Основні методологічні принципи. Принцип діалектичного розвитку, принцип всезагального зв'язку, принцип діалектичної єдності теорії, експерименту і практики, принцип системності, принцип історизму, принцип об'єктивності. Загальнонаукові дослідницькі підходи. Дві традиції (два протилежні підходи у вивченні конфліктів): перший - підхід із позиції структурного функціоналізму і теорії "людських відносин", другий - неомарксистський (діалектичний) підхід. Спеціальні (або особливі) методи: функціональний і структурно-функціональний методи, аксіологічний (ціннісний) метод, ресурсно-ціннісний підхід, метод факторного аналізу, біхевіористичний метод, суб'єктно-діяльнісний метод, метод статистичного аналізу, методи конкретно-соціологічних досліджень (опитування, експеримент, спостереження, контентаналіз та ін.),

і технології управління (в тому числі конфліктний медіаторинг, юридичне регулювання) конфліктними ситуаціями.

Тема 2. Юридичний конфлікт як різновид соціального конфлікту.

Поняття "конфлікт", "соціальний конфлікт" та "юридичний конфлікт". Конфлікт як зіткнення протилежних інтересів, поглядів; крайнє загострення суперечностей, яке призводить до ускладнень або гострої боротьби. Соціальний конфлікт як вид протистояння, в якому сторони намагаються захопити територію або ресурси, погрожують іншим суб'єктам посягати на їхні інтереси таким чином, що боротьба набуває форми нападу або оборони. Ознаки, характерні для соціального конфлікту. Предмет та об'єкт конфлікту. Соціальна стратифікація і соціальна мобільність як передумови конфлікту. Витоки, причини та рушійні сили юридичного конфлікту. Об'єктивні та суб'єктивні причини виникнення конфліктів (об'єктивні, організаційно-управлінські, соціально-психологічні та особистісні). Мотивація конфліктів. Мотиви в конфлікті як спонукання до вступу в конфлікт, пов'язані із задоволенням потреб, сукупність зовнішніх і внутрішніх умов, які викликають конфліктну активність суб'єкта. Динаміка конфлікту. Конфліктна ситуація як сполучення обставин, людських інтересів, яке об'єктивно складає підґрунтя для реального протиборства між соціальними суб'єктами. Етапи конфлікту. Особливості механізму розвитку конфлікту. Форми завершення конфлікту. Учасники і суб'єктивна складова конфлікту. Сфери розгортання конфліктів. Економічні, політичні, міжнаціональні, культурні, соціальні, релігійні конфлікти. Агоністичні (примиримі) та антагоністичні (непримиримі) конфлікти. Конфлікти "некерованих емоцій". Конфлікти інтересів, конфлікти поглядів (когнітивні). Явні та приховані конфлікти. Межі конфлікту в просторі та часі.

Сутність і природа юридичного конфлікту. Правові аспекти конфліктних відносин. Юридичний конфлікт в його "чистому" вигляді як протиборство суб'єктів права з приводу застосування, порушення або тлумачення правових норм. Природа юридичного конфлікту. Конфлікт і правоправові наслідки.: парадигми взаємозв'язку. Юридичний конфлікт як конфлікт, в якому спір так чи інакше пов'язаний з правовими відносинами сторін (їхніми юридично значущими діями або станами), а суб'єкти, мотивація їхньої поведінки, об'єкт конфлікту мають правові ознаки, а сам конфлікт тягне правові наслідки.

Тема 3. Типологія та класифікація юридичних конфліктів.

Природа правової норми та особливості типології. Типологія за галузями права. Типологія за системою державних правозастосовчих або правоохоронних органів і установ. "Чистий" та "змішаний" юридичний конфлікти. Когнітивний юридичний конфлікт. Поняття "помилкового"

розгортання подій. Юридичні конфлікти за рушійними силами. Юридичні конфлікти за характером протікання. Юридичні конфлікти залежно від природи відповідної норми права (уповноважуючої, зобов'язуючої чи забороняючої). Конфлікти і закон. Конфлікти в нормативно-правовій сфері. Основні причини конфліктів в нормативно-правовій сфері. Роль приватного інтересу в механізмі функціонування права і нормативно-правова конфліктність. Форми прояву і функції нормативно-правових конфліктів. Динаміка нормативно-правового конфлікту. Конфлікт, породжений суперечностями між двома або декількома нормативними актами. Конфлікт, спричинений суперечностями між нормою права і правозастосовною практикою. Конфлікт, який виникає внаслідок суперечності між двома або декількома правозастосовними актами. Юридичний конфлікт, що виникає у зв'язку з одним актом права в разі взаємовиключного його розуміння, тлумачення, застосування або виконання тими чи іншими суб'єктами. Типові зони і форми прояву нормативно-правової конфліктності. Інституціалізація нормативно-правових конфліктів. Основні функції нормативно-правових конфліктів.

Типологія юридичних конфліктів за галузями права. Поняття кримінального конфлікту. Державний і приватний інтерес в ситуації кримінально-процесуального конфлікту. Особливості взаємозв'язку злочину і конфлікту. Триваючі і ситуативні конфлікти як різновиди кримінально-процесуальних конфліктів. Причини ситуативних конфліктів. Типові особливості прояву і різновидів причин ситуативних конфліктів. Динаміка ситуативних конфліктів. Ескалація кримінальних конфліктів. Поняття процесуального конфлікту. Кримінальне судочинство і конфліктність. Процесуальний та кримінальний конфлікти: тотожність і відмінність. Процесуальний конфлікт як система правовідносин. Концепція "конфліктного слідства". Колізія захисту. Колізія обвинувача і потерпілого.

Тема 4. Види юридичних конфлікти.

Конфлікти в державно-правовій сфері. Адміністративно-правові конфлікти. Правові аспекти політичних конфліктів. Політичний конфлікт як зіткнення, протидія політичних суб'єктів, обумовлене протилежністю їх політичних інтересів, цінностей і поглядів. Конфлікт і політика. Мотиви і суб'єкти політичного конфлікту. Феномен влади в змісті політичного конфлікту. Інтереси сторін. Основні типи політичних конфліктів: конфлікти інтересів, конфлікти цінностей, конфлікти ідентифікації. Особливості виникнення і розвитку, структура і функції політичного конфлікту. Юридичні аспекти політичного конфлікту. Норми права і політичні інтереси учасників конфлікту. Правове регулювання політичних конфліктів.

Взаємодія міжнародного конфлікту і міжнародного права. Поняття, структура, динаміка і функції міжнародних конфліктів. Причини міжнародних конфліктів. Сторони міжнародного конфлікту. Сучасні форми прояву міжнародних конфліктів. Правові норми попередження і

і тенденції розвитку. Глобалізація і проблеми правового регулювання міжнародних відносин.

Правові аспекти трудових конфліктів. Характеристика трудових конфліктів. Сторони трудових конфліктів. Класифікація трудових конфліктів. Індивідуальні трудові конфлікти. Колективні трудові конфлікти. Легальність розгляду трудових конфліктів. Страйки. Конфлікти у діловому спілкуванні.

Сімейні конфлікти і право. Моральні і правові основи сімейних відносин. Сімейні та міжособові конфлікти. Причини сімейних та міжособових конфліктів. Тендерна конфліктологія. Поняття шлюбу та роль законодавства в регулюванні сімейних конфліктів. Специфіка сімейних конфліктів. Способи вирішення сімейного конфлікту. Попередження сімейного конфлікту. Право на припинення шлюбного союзу. Причини розірвання шлюбних відносин. Неповна сім'я як результат розірвання шлюбних відносин. Психологічні, рольові (статусні), економічні, ідеологічні та інші чинники міжособової конфліктності. Побутові конфлікти та особливості їх правового регулювання. Роль традицій і культури поведінки в міжособових конфліктах. Функції міжособових і сімейних конфліктів. Сучасні проблеми і тенденції розвитку сімейно-побутових відносин.

Еколого - правові конфлікти. Вивчення еколого-правових конфліктів. Предмет еколого-правового конфлікту. Екологічні правопорушення як наслідки технічних, політичних, економічних, національних та інших конфліктів. Реальні і формальні еколого-правові конфлікти. Псевдоекологічні конфлікти. Динаміка еколого-правових конфліктів. Правила регулювання екологічних конфліктів.

Тема 5. Соціально-правові технології попередження юридичних конфліктів

Соціально-правові технології попередження юридичних конфліктів. Поняття превенції (профілактики₃ попередження) конфліктів. Мета превентивних дій. Технології превентивної діяльності. Операційні технології (передкризові стратегії). Елементи операційної технології. Раннє попередження конфлікту (відповідь). Превентивна дипломатія. Економічні заходи. Використання збройних сил. Психологія корекції конфліктної поведінки. Методи психокорекції конфліктної поведінки (соціально-психологічний тренінг, індивідуальне психологічне консультування, аутогенне тренування, посередницька діяльність соціального працівника (психолога, психотерапевта), самоаналіз конфліктної поведінки). Методи проведення соціально-психологічних тренінгів (групова дискусія та ігрові методи). Метод ділової гри. Метод рольової гри. Засоби індивідуального психологічного консультування (психотерапевтичні методи і пропедевти). Аутогенне тренування. Метод самоаналізу поведінки.

Прогнозування і профілактика конфліктів. Усунення причин конфліктів. Зміна свого ставлення до ситуації та поведінки у ній. Способи і прийоми впливу на поведінку опонента. Психологія конструктивної критики. Оптимальне управлінське рішення як умова попередження конфліктів. Основні причини некомпетентних конфліктних рішень. Компетентна оцінка результатів діяльності як умови попередження конфліктів. Підтримка співпраці. Нормативні механізми попередження конфліктів. Гумор в конфлікті.

Тема 6. Теорія і практика вирішення юридичних конфліктів.

Засоби і механізми розв'язання конфліктів. Управління конфліктною ситуацією як цілеспрямованій вплив на процеси конфліктної взаємодії, який прагне забезпечити конструктивне вирішення соціально важливих завдань, що актуалізувалися в конфлікті. Розв'язання і регулювання конфлікту. Структура управління конфліктами. Прогнозування конфліктних ситуацій; попередження одних і разом з тим стимулювання інших конфліктів, що мають оновлюючий ефект; припинення і скасування конфліктів; регулювання і розв'язання конфліктів. Принципові положення, що створюють сприятливе тло вирішення проблем управління конфліктом. Принципи управління конфліктом: об'єктивності, конкретно-історичного підходу, плюралізму, гласності, демократичності. Технологічні підходи (форми) впливу громадянського суспільства на перебіг конфліктів; Легалізація конфліктів. Легітимація конфліктів. Інституціоналізація конфліктів. Раціоналізація конфліктів. Розв'язання конфлікту як спільна діяльність його учасників, спрямована на припинення протидії та вирішення проблеми, що привела до зіткнення.

Регулювання як окрема форма розв'язання конфліктів, яку відрізняє те, що в усуненні суперечностей між опонентами бере участь третя сторона. Етапи регулювання конфлікту. Усунення конфлікту. Засоби усунення конфлікту. Діагностика у ході розв'язання конфлікту. Неповне розв'язання конфлікту. Повне розв'язання конфлікту. Передумови розв'язання конфлікту. Етапи процедури діагностики конфлікту. "Силова", компромісна та "інтегративна" моделі виходу з конфлікту.

Правові засоби розв'язання конфліктних ситуацій. Форми розв'язання юридичних конфліктів. Юридичні засоби розв'язання конфліктів. Конституційні процедури. Судовий та господарський розгляд справ. Адміністративні процедури. Парламентський процес. Цивільний процес. Кримінальний процес. Арбітраж. Неформальні процедури.

Тема 7. Переговори, медіація та інші альтернативні методи розв'язанні юридичних конфліктів.

Урегулювання конфлікту за участю третьої сторони. Посередницька

парламентські комісії, керівники (адміністрація) установ, підприємств, фірм, громадські організації (профспілки, комісії по розв'язанню трудових спорів і конфліктів), професійні медіатори-конфліктологи, офіційний статус яких закріплено у чинному законодавстві країни. Посередницький арбітраж. Третейський суд. Технології конфліктного медіаторингу. Конфліктний медіаторинг як проведення переговорів за участю медіатора. Відмінність конфліктного медіаторингу від судових процедур. Принципи медіації. Функції медіатора: аналітична, аудіо-візуальна, організаторська, функція "генератора ідей", функція розширення ресурсів опонентів, експертна, навчальна. Стадії медіаторингу.

Поняття переговорів. Правила підготовки до переговорів. Ведення переговорів. Види переговорів. Недоліки та переваги позиційних переговорів. Недоліки та переваги принципових переговорів. Стадії та фази переговорів. Основні ефективні правила взаємодії в переговорах. Робота з емоціями та стресом. Результативність переговорів.

Тема 8. Стратегії виходу з конфліктів: моделі та стилі

Стиль конкуренції. Стиль пристосування. Стиль ухилення. Стиль співробітництва. Стиль компромісу. Компроміс як згода на основі взаємних поступок. Технології врегулювання компромісу: інформаційні, комунікативні, соціально-психологічні, організаційні, правові, переговорні тощо. Негативні та позитивні методи розв'язання конфлікту. Компроміси примусові і добровільні. Гармонізація правових актів. Переговорний процес як спосіб вирішення конфліктів, Переговори як спільне обговорення опонентами з можливою участю посередника суперечливих питань з метою досягнення згоди. Стилі ведення переговорів у конфліктній ситуації: жорсткий м який, торговий, переговори в стилі співробітництва. Специфіка ведення переговорів з опонентом (злочинцем).

Технології консенсусу і компромісу. Консенсус (згода) як рішення, прийнятне для конфлікуючих сторін, в опрацюванні якого раціонально і свідомо беруть участь усі учасники групи. Консенсуальні засоби і технології. Зобов'язуючий арбітраж. Рекомендуючий арбітраж. Арбітраж "кінцевої пропозиції" як різновид зобов'язуючого арбітражу. Обмежений арбітраж. Поняття консенсусу (соціологічна, політична і юридична інтерпретація консенсусу). Механізм консенсусу. Консенсуальне голосування як метод прийняття рішення щодо консенсусу. Вади консенсуального методу. Консенсус і компроміс як взаємопов'язані явища. Вади компромісу. Техніка "відкритої розмови". Психологічний, прагматичний, комунікативний та нормативний компроміси.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2.1.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1 СЕМЕСТР					
Модуль № 1 «Юридична конфліктологія» як наука і навчальна дисципліна. Види юридичних конфліктів, шляхи їх попередження та розв'язання»					
1.1	«Юридична конфліктологія як наука і навчальна дисципліна»	12	2	2	8
1.2	Юридичний конфлікт як різновид соціального конфлікту.	12	2	2	8
1.3	Типологія та класифікація юридичних конфліктів.	14	2	2	10
1.4	Види юридичних конфліктів.	14	2	2	10
1.5	Соціально-правові технології попередження юридичних конфліктів	14	2	2	10
1.6	Теорія і практика вирішення юридичних конфліктів	14	2	2	10
1.7	Переговори, медіація та інші альтернативні методи розв'язання юридичних конфліктів	14	2	2	10
1.8	Стратегії виходу з конфліктів: моделі та стилі	15	2 1	2	10
1.9	Домашнє завдання	8	-	-	8
1.10	Модульна контрольна робота № 1	3		1	2
Усього за модулем №1		120	17	17	86
Усього за 1 семестр		120	17	17	86
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навч. занять (год)	
		Лекції	СРС
1 семестр			
Модуль №1 «Юридична конфліктологія» як наука і навчальна дисципліна. Види юридичних конфліктів, шляхи їх попередження та розв'язання»			
1.1	«Юридична конфліктологія як наука і навчальна дисципліна»	2	4
1.2	Юридичний конфлікт як різновид соціального конфлікту.	2	4

1.5	Соціально-правові технології попередження юридичних конфліктів	2	5
1.6	Теорія і практика вирішення юридичних конфліктів	2	5
1.7	Стратегії виходу з конфліктів: моделі та стилі	2	5
1.8	Переговори, медіація та інші альтернативні методи розв'язання юридичних конфліктів	2 1	5
Усього за модулем №1		17	38
Усього за навчальною дисципліною		17	38

2.3 Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		прак. заняття	СРС
1. семестр «Юридична конфліктологія» як наука і навчальна дисципліна. Види юридичних конфліктів, шляхи їх попередження та розв'язання»			
Модуль №1 «Назва модуля»			
1.1	«Юридична конфліктологія» як наука і навчальна дисципліна»	2	4
1.2	Юридичний конфлікт як різновид соціального конфлікту.	2	4
1.3	Типологія та класифікація юридичних конфліктів.	2	4
1.4.	Види юридичних конфлікти.	2	6
1.5	Соціально-правові технології попередження юридичних конфліктів	2	4
1.6	Теорія і практика вирішення юридичних конфліктів	2	6
1.7	Переговори, медіація та інші альтернативні методи розв'язання юридичних конфліктів	2	6
1.8	Стратегії виходу з конфліктів: моделі та стилі	2	4
1.9.	Домашнє завдання	-	8
1.10	Модульна контрольна робота №1	1	2
Усього за модулем №1		17	48
Усього за навчальною дисципліною		17	48

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1 семестр		
1	Опрацювання лекційного матеріалу	38
2	Підготовка до практичних занять	38
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи № 1	2
4	Домашнє завдання	8
Усього за навчальною дисципліною		86

2.4.1. Домашнє завдання

Виконання домашнього завдання є однією з форм самостійної роботи студента. Домашнє завдання складається з двох частин. Перша – теоретична. Друга частина домашнього завдання – практична.

Теоретична частина складається з одного теоретичного питання.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Юридична конфліктологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.01–01-2017
		стор. 14 з 19	

Мета домашнього завдання – це самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу «Юридична конфліктологія» та розвиток навичок самостійної роботи.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Навчальні технології, що застосовуються для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення «Юридичної конфліктології»:

- робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного магістра в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування, що є важливими для майбутньої професійної діяльності. Така форма заняття є моделюванням реального творчого процесу за рахунок створення проблемної ситуації і управління пошуком вирішення проблеми. У таких умовах відбувається активізація розумової діяльності студентів;

- буде використовуватись також «мозкова атака», як метод розв'язування невідкладних завдань за дуже обмежений час. Суть методу полягає в тому, що необхідно висловити найбільшу кількість ідей за невелику кількість часу, обговорити та здійснити їхній відбір. Цей метод використовується для розвитку творчих здібностей майбутніх юристів або для розв'язання складних проблем;

- ефективною навчальною технологією для вивчення «Юридичної конфліктології» є ділова гра, принциповою особливістю якої є її проблемно-ситуативний характер, бо вона передбачає визначення певних професійних завдань і спонукає до пошуку правильних варіантів їх виконання. Саме таким чином, через гру, відбувається включення май-бутніх фахівців у сферу їхньої професійної діяльності.

3.2. Рекомендована література:

Базова література

3.2.1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

3.2.2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст.144.

3.2.3. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991р. із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.

3.2.4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : офіц. текст за станом на 09.04.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Юридична конфліктологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.01–01-2017
		стор. 15 з 19	

3.2.5. Кримінальний процесуальний кодекс України : офіц.. текст за станом на 13.05.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

3.2.6. Кодекс законів про працю України : офіц.. текст за станом на 14.05.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

3.2.7. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№40-44. – Ст. 356.

3.2.8. Цивільний процесуальний кодекс України : офіц.. текст за станом на 12.02.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

3.2.09. Іванов В. М. Юридична конфліктологія : Навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. / В. М. Іванов, О. В. Іванова. — К. : МАУП, 2004. —224 с.: іл. — Бібліогр. : с. 214–220.

3.1.10. Коузер Льюис А Основы конфликтологии // Коузер Льюис. – СПб.: Светлячок, 1999. – 191 с.

Допоміжна література

3.2.11. Бандурка А. М. Конфликтология: Учеб. пособие для вузов // А. Бандурка, В. Друзь. – Харьков: Фортуна-Пресс, 1997. – 356 с.

3.2.12. Герасіна М. І. Конфліктологія // Л. Герасіна, М. Панов. – Харків: Право, 2002. – 256 с.

3.2.13. Гришина Н. В. Психология конфликта // Н. Гришин. СПб.: Питер, 2005. – 464 с.

3.2.14. Нагаєв В.М. Конфліктологія: курс лекцій (модульний варіант). Навчальний посібник // В. Нагаєв. – К.: Знання, 2004. – 198 с.

3.2.15. Орлянський В.С. Конфліктологія // В.Орлянський. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. –158 с.

3.2.16. Пірен М. І. Конфліктологія // М. Пірен. – К.: МАУП, 2005. – 360 с.

3.2.17. Скібіцька Л. І. Конфліктологія // Л. Скібіцька. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 384 с.

3.2.18. Мохор Л. П. Основи конфліктології // Л. Мохор. – К: НАУ, 2004. –134 с.

3.2.19. Ємельяненко Л. М., Конфліктологія // Л. Ємельянеко, В. Петюх, Л. Торгова, Р. Гриненко. – К: КНЕУ, 2003 –315 с.

3.1.20. Ващенко І. В. Конфлікти: Сучасний план, проблеми та напрямки їх вирішення в органах внутрішніх справ // І.Ващенко. –Х.: ОВС, 2002. – 256 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1 Череватюк В.Б. Праці в інституційному репозитарії НАУ <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/5/simplesearch?filterquery=%D0%A7%D0%B5>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів.

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

1 семестр		Мак кількість балів
Модуль №1		
Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
Відповідь на практичному занятті з основних питань (5 б×4)	20	
Аналіз юридичного конфлікту на конкретному прикладі	10	
Активна робота на практичних заняттях (доповнення)	10 (сумарна)	
Рецензування наукової статті	10	
Виконання та захист домашнього завдання	20	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 43 бала</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	18	
Усього за модулем №1	88	
Семестровий диференційований залік	12	
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах						Оцінка за національну шкалою
Рецензування наукової статті	Відповідь на практичному занятті з основних питань	Аналіз юридичного конфлікту на конкретному прикладі	Активна робота на практичних заняттях (доповнення)	Виконання та захист домашньої роботи	Виконання модульної роботи	
9-10	5	9-10	9-10	18-20	17-18	Відмінно
8	4	8	8	15-17	14-16	Добре
6-7	3	6-7	6-7	12-14	11-13	Задовільно
Менше 6	Менше 3	Менше 6	Менше 6	Менше 12	Менше 11	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Юридична конфліктологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.01–01-2017
		стор. 17 з 19	

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
Менше 53	Незадовільно

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність екзаменаційної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
11-12	Відмінно
9-10	Добре
7-8	Задовільно
Менше 7	Незадовільно

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
			Відмінно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Юридична конфліктологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.01–01-2017
		стор. 18 з 19	

82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Юридична конфліктологія»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 13.01.01-01-2017

стор. 19 з 19

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	15.09.17	Вікторія Меленко	<i>[Signature]</i>	
2	1301	20.09.17	Турецька І.В.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				